

ЗУЦ ВСЕВОЛОД ЛЕОНІДОВИЧ

20 квітня 2011 р. на 88-му році життя зупинилося серце відомого історика-енциклопедиста Всеволода Леонідовича Зуца.

Він народився 14 травня 1923 р. в Києві. У 1949 р. закінчив історичний факультет Київського державного університету ім. Т.Шевченка і до 1952 р. працював молодшим науковим співробітником в Інституті археології АН УРСР. У 1955–1960 рр. В.Л.Зуц був співробітником Видавництва АН УРСР (нині «Наукова думка»), де пройшов шлях від коректора до редактора редакції історії.

Понад 25 років життя (1960–1986 рр.) Всеволод Леонідович віддав «Українській радянській енциклопедії» (з 1986 р. ім. М.Бажана). Спочатку він працював там науковим та старшим науковим редактором, а з 1967 р. – завідувачим редакцією історії СРСР, УРСР, археології й етнографії. Під його керівництвом тут сформувався колектив енциклопедистів, до якого ввійшли досвідчені редактори, працівники архівів, а також молодь, котра щойно закінчила вищі навчальні заклади з різних галузей знань.

В.Л.Зуц узяв активну участь у підготовці багатьох публікацій, зокрема, двох видань «Української радянської енциклопедії» українською мовою (т.1–17, 1959–1965 рр. і т.1–12, 1977–1984 рр.), а також російською (т.1–12, 1978–1985 рр.), довідників «Українська Радянська Соціалістична Республіка» (українською мовою 1986 р. та російською – 1987 р.), «Український радянський енциклопедичний словник» у 3-х т. (1964–1967 рр.). Із 1967 р. Головна редакція УРЕ під керівництвом академіка М.П.Бажана приступила до підготовки чотиритомної «Енциклопедії історії України», котру було видано протягом 1969–1972 рр. Три чверті загальної кількості статей підготували автори – історики, філософи, юристи і краєзнавці з усієї України, решту – редактори.

Як завідувачий редакцією історії В.Л.Зуц плідно співпрацював із відомими вченими України. Так, членами редколегії УРЕ були І.О.Гуржій, К.Г.Гуслистый, О.К.Касименко, І.П.Крип'якевич, В.М.Самофалов, А.П.Чеканюк, Ф.П.Шевченко.

Про роботу над енциклопедією та іншими виданнями Всеволод Леонідович написав у своїй статті «50 років «Українській радянській енциклопедії»», надрукованій в «УІЖ» у 2008 р. (№2, с.201–207). Крім цього, під його керівництвом редакція також підготувала «Політичний словник» (1971, 1976, 1982 рр.) та «Юридичний словник» (1974, 1983 рр.), узяла участь у виданні енциклопедичного довідника «Київ» (1980 р. українською мовою й 1982, 1985 рр. – російською). Завдяки ерудиції та професіоналізму В.Л.Зуца колектив редакції неодноразово відзначався різними преміями й нагородами.

Після виходу на пенсію Всеволод Леонідович переїхав до Санкт-Петербурга. Там він і помер. Усі, хто працював із В.Л.Зуцем, вдячні йому за значний внесок у розвиток української культури.

Л.С.Мороз (Київ)